

PATVIRTINTA
„Šeimos slėnis“ direktoriaus
2020 m. gegužės 28 d.
įsakymu Nr. V-93

**VILNIAUS SUTRIKUSIO VYSTYMOŠI KŪDIKIŲ NAMŲ-PAGALBOS CENTRO
„ŠEIMOS SLĖNIS“
FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO PRIEŠ PASLAUGŲ GAVĖJUS BEI
FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO JŲ ATŽVILGIU PREVENCIJOS
PROCEDŪRŲ TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų-pagalbos centro „Šeimos slėnis“ (toliau – Įstaiga) fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus bei finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūrų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) – tai smurto prevencijos priemonių visuma, kuria siekiama kurti saugią aplinką.

2. Prevencijos tikslas – užkirsti kelią fiziniam ir psichologiniam smurtui prieš paslaugų gavėjus bei finansiniam piktnaudžiavimui jų atžvilgiu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Smurtu laikoma** visa, kas daro asmeniui psichologinę, fizinę, dvasinę/emocinę žalą ir sukelia kančią, bei grasinimai ir bandymai apriboti asmens laisvę;

3.2. **Fizinis smurtas** – mušimas, purtymas, žnaibymas, fizinio suvaržymo priemonių taikymas ir pan.

3.3. **Psichologinis smurtas** – tai tyčiojimosi, nuvertinimo, menkinimo, žeminimo, šmeižto, grasinimo, gąsdinimo, atskyrimo, kvailinimo ar kitokie ne fizinio kontakto priešiški elgsenos modeliai, sukeliantys ar sudarantys sąlygas sukelti žalą asmens fizinei, emocinei, psichinei, dvasinei, moralinei ar socialinei būsenai;

3.4. **Patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui;

3.5. **Finansinis piktnaudžiavimas** – neteisėtas paslaugų gavėjų ar jų atstovų finansinių lėšų panaudojimas.

**II SKYRIUS
SMURTAŲ PROVOKUOJANTYS IR SMURTUI NELEIDŽIANTYS ATSIKIRTI
VEIKSNIAI**

4. **Veiksniai, galintys išprovokuoti smurtą :**

4.1. nedarnūs tarpusavio santykiai, bendravimo įgūdžių stoka, savikontrolės stoka, neįvardinti ir nesprenžiami konfliktai;

4.2. stresas, nuovargis, didelis darbuotojų darbo krūvis;

4.3. teisingumo ir saugumo jausmo darbo vietoje trūkumas.

5. **Veiksniai, neleidžiantys smurtui atsirasti:**

5.1. pagarbos ir darnių tarpusavio santykių vertybių puoselėjimas;

5.2. darnių bendravimo įgūdžių, savikontrolės, streso valdymo ugdymas;

5.3. paslaugų gavėjų užimtumo skatinimas;

5.4. tolerancijos skatinimas ir lygiaverčių santykių ugdymas;

5.5. reagavimas nedelsiant į bet kokios formos smurtą;

5.6. vertybių puoselėjimas: bendruomeniškumas, mandagumas, paslaugumas, rūpinimasis kitais, tarpusavio pasitikėjimas, solidarumas, lygiateisiškumas ir kt. vertybės.

III SKYRIUS SMURTO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

6. **Fizinio ir psichologinio smurto prevencijos procedūros:**
 - 6.1. darbuotojų švietimas, ugdant žinojimą apie smurto formas ir kriterijus, taip pat prevencijos ir intervencijos priemonių sistemos išmanymą saugiai aplinkai kurti;
 - 6.2. darbuotojų mokymo, susijusio su smurto prevencija, strategija;
 - 6.3. paslaugų gavėjų švietimas, ugdant konfliktų psichosocialines ypatybes ir jų sprendimo būdus, taikant pozityvius disciplinos ir komunikacijos principus;
 - 6.4. Įstaigos vidaus tvarkos taisyklių laikymosi užtikrinimas, numatant fizinio ir psichologinio smurto stabdymą;
 - 6.5. smurto intervencija – administracijos, socialinių paslaugų ir kitų darbuotojų veiksmų koordinavimas, nukreiptas į smurto ir patyčių stabdymą, taip pat socialinių paslaugų pagalbos priemonių visumą.
7. **Finansinio piktnaudžiavimo prevencijos procedūros:**
 - 7.1. paslaugų gavėjų švietimas, veiksmo ir atoveiksmio (pasekmės) principu, informavimas apie tai, kam reikalingi pinigai;
 - 7.2. situacijos stebėseną, vykdomų veiklų viešumas ir skaidrumas.
8. **Visais įtariamų ir realių patyčių ar smurto atvejais**, kiekvienas Įstaigos darbuotojas nedelsiant reaguoja atlikdamas šiuos procedūrinius veiksmus:
 - 8.1. Reagavimas:
 - 8.2. asmens, panaudojusio smurtą, sustabdymas ir atskyrimas;
 - 8.3. pirmosios pagalbos suteikimas (jeigu reikia);
 - 8.4. Informavimas:
 - 8.5. informuojamas tiesioginis vadovas;
 - 8.6. informuojama administracija;
 - 8.7. informuojami paslaugų gavėjų atstovai;
 - 8.8. Sprendimas:
 - 8.9. smurto atvejo ištyrimas;
 - 8.10. pagalbos priemonių numatymas;
 - 8.11. drausminių priemonių numatymas;
 - 8.12. prevencijos priemonių numatymas;
 - 8.13. Grįžtamasis ryšys:
 - 8.14. ilgalaikės pagalbos smurto aukai teikimas;
 - 8.15. pagalbos smurtautojui teikimas;
 - 8.16. prevencinių priemonių Įstaigoje taikymas;
 - 8.17. stebėseną.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Aprašas skelbiamas Įstaigos internetinėje svetainėje www.kudikiunamai.lt.
 10. Aprašo nuostatos privalomos visiems Įstaigos darbuotojams, darbuotojai supažindinami pasirašytinai.
 11. Aprašas ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrimas ir prireikus koreguojamas, keičiamas.
-